

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ НЕВИЗНАНОЇ РЕСПУБЛІКИ АБХАЗІЯ

Теленко О.М.

Львівський національний університет імені Івана Франка

У статті досліджено особливості розвитку Абхазії як незвіданої держави світу. Охарактеризовано історію її виникнення та функціонування. Висвітлено розвиток цієї держави в політичній та економічній сферах, її еволюцію у сфері демократичних перетворень. Показано значення етнічного складу населення для вирішення подальшої долі держави. Оцінено роль Росії як держави – патрона Абхазії, а також Туреччини як держави, в якій зосереджена найбільша абхазька діаспора. Охарактеризовано значення міжурядових і неурядових організацій, установ та фондів у житті Республіки.

Ключові слова: Абхазія, незвідана держава, держава де-факто, міжнародне визнання, незалежність, сепаратизм, Грузія.

Постановка проблеми. У 90-х роках ХХ ст. на пострадянському просторі виникла низка територіальних утворень, наділених багатьма ознаками державності, однак позбавлених широкого міжнародного визнання. Їм важко існувати без підтримки з боку визнаних держав світу. Міжнародна спільнота не схвалює проголошення незалежності нових політичних утворень у межах існуючих держав і виступає за їх територіальну цілісність і непорушність державних кордонів. За умов глобалізації де-факто державам з обмеженими засобами важко існувати. Визначальну роль у такому випадку відіграють держави-патрони, які беруть участь у економічному, політичному та культурному житті незвіданих держав. Певну підтримку надають також неурядові організації, діаспора, окремі особи. Особливої уваги в цьому контексті заслуговує Республіка Абхазія (РА), шанси якої отримати широке міжнародне визнання невеликі. Хоча Абхазія є проросійським утворенням, але її перспективи її входження до складу РФ оцінюються як малоімовірні з урахуванням прагнення абхазців зберегти свою державність. Актуальність теми статті зумовлена необхідністю вивчення розвитку де-факто держав на кшталт Абхазії, яка вже понад двадцять років функціонує за умов обмеженого визнання з боку міжнародної спільноти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Особливості функціонування Республіки Абхазія вивчали такі науковці, як В. Баар [14], Дж. Комаї [8], С. Земюков [16], В. Копечек [14], Р. Тоомла [15], Т. Фреар [10], Т. Хоч [12]. Вплив Росії на її існування висвітлив А. Кохен [7], а Туреччини та її діаспори – І.Р. Еіслер [9], С. Капанадзе [13]. Серед українських науковців, які досліджували деякі аспекти появи Абхазії як незалежної держави, можна виокремити О. Алексеиченко [1], Г. Соловій [4].

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. В українській політичній науці проблема функціонування Абхазії належить до малодосліджених. Українські вчені зосереджували увагу на грузино-абхазькому конфлікті початку 90-х років ХХ ст., наслідком якого стало проголошення незалежності Республіки та російсько-грузинській війні 2008 р., яка посилила вплив Росії на регіон. Питання ж економічного розвитку самої Республіки, стану її політичної системи та демократії, настроїв суспільства, ролі зовнішніх сил у її існуванні залишаються недостатньо розкри-

тими українськими науковцями. Написання цієї статті вмотивоване необхідністю комплексного дослідження розвитку Республіки Абхазія за умов незвідання з боку міжнародної спільноти.

Метою статті є дослідження особливостей розвитку та функціонування Республіки Абхазія як незвіданої держави світу.

Виклад основного матеріалу. Республіка Абхазія як держава де-факто має низку ознак та особливостей, показових для функціонування незвіданих держав загалом. Як і інші подібні державні утворення, Абхазія невелика за площею. Вона займає територію 8,500 кв. км і розташована на північному заході Грузії. РА омивається Чорним морем на південному заході, а на північному сході межує з Росією.

З точки зору багатьох жителів Абхазії, її державність ґрунтується на майже безперервній історичній традиції. Упродовж VIII – Х ст. Абхазія була царством, а з XIII ст. до 1864 р. – князівством. Згодом регіон був анексований Російською імперією, у складі якої залишався до революції жовтня 1917 р. Комуністичні керівники Росії надали регіону автономний статус у 1919 р. і статус федеральної республіки в 1921 р. Того ж року Абхазія була приєднана до Грузинської РСР. У 30-х роках ХХ ст. це рішення було переглянуте й Абхазія стала автономною частиною Грузинської РСР і залишалася нею аж до розпаду Радянського Союзу.

Після краху СРСР визнаними державами стали лише п'ятнадцять союзних республік. Їхні складові частини такого шансу не отримали, оскільки міжнародна спільнота виходила з політичної доцільності і не бажала відчиняти «скриньку Пандори» нових державних утворень на пострадянському просторі. Однак на території деяких республік все ж з'явилися держави де-факто. Оскільки Абхазія як складова Грузії незалежності не отримала, у 1992 р. сепаратисти організували військове повстання проти грузинського центрального уряду з метою здобуття незалежності. Повстанці встановили контроль над Абхазією і з 1993 р. вона існує як держава де-факто [15, с. 59-60]. Приклад Абхазії є показовим для виникнення незвіданих держав, появу яких уможливають здебільшого конфлікти з центральним урядом материнської держави. Це має свої недоліки, оскільки зазвичай подальший розвиток незвіданої держави обтяжений руйнуванням території та інфраструктури.

Регіон формально проголосив незалежність 1999 р., а в серпні 2008 р. на територіях Південної Осетії та Абхазії між Росією і Грузією спалахнув збройний конфлікт. Це була спланована Росією військова кампанія, яка тривала п'ять днів, після яких сторони досягли домовленості про припинення вогню. Після підписання угоди Росія створила навколо Абхазії і Південної Осетії буферні зони. 26 серпня 2008 р. РФ визнала незалежність цих територій, перетворивши їх, за словами тогочасного російського президента Д. Медведєва, на частину «зони привілейованих інтересів». Відтоді вона має військові бази на грузинських територіях [7]. Як вважає О. Алексєйченко, «російська військова присутність є чинником, що стоїть на заваді навіть гіпотетичній можливості поновлення перемовин офіційного Тбілісі з бунтівними Абхазією і Південною Осетією щодо повернення цих сепаратистських регіонів під юрисдикцію Грузії» [1, с. 9]. Етнічний конфлікт на Кавказі вкотре розгорівся через російське втручання. Те, що сталося 8 серпня 2008 р., суперечило чинній системі міжнародного права, заснованій на визнанні суверенітету та територіальної цілісності самостійних держав [4, с. 103].

Після п'ятиденної війни Абхазія була визнана Російською Федерацією 26 серпня 2008 р., а також декількома іншими членами ООН – Нікарагуа (5 вересня 2008 р.), Венесуелою (10 вересня 2009 р.), Науру (15 грудня 2009 р.), Вануату (23 травня 2011 р.), Тувалу (18 вересня 2011 р.). Дві останні країни через декілька років відкликали своє визнання. Крім цього, Абхазія підтримує дипломатичні відносини з трьома сепаратистськими одиницями: Південною Осетією, Придністров'ям і Нагірним Карабахом. Усі перелічені держави, за винятком Росії, мають невеликі економіки й обмежену дипломатичну присутність, що впливає на їх здатність допомагати Абхазії. Тим не менше, налагодження відносин з ними додало динаміки участі РА на міжнародній арені.

Для будь-якої невизнаної держави важливим є етнічний склад населення. Від нього значною мірою залежить ставлення жителів до перспектив її статусу: чи залишиться вона державою де-факто, чи буде визнана міжнародним співтовариством як повноцінна держава, чи повернеться до складу своєї материнської держави, або, можливо, буде поглинута державою-патроном. Так, для Нагірного Карабаху, переважну більшість населення якого становлять вірмени, найімовірнішим у далекостроковій перспективі є варіант приєднання до Вірменії. Абхазія, хоча й перебуває під російським патронатом, гіпотетично обере незалежність, зважаючи на абхазьку більшість на її території. До останньої чверті XIX ст. населення Абхазії складалося виключно з етнічних абхазців і деяких етнічно близьких до них народностей (наприклад, убихів), які тепер тут не проживають [2, с. 186]. У минулому столітті в Абхазії сталися глибокі зміни, які зробили абхазців етнічною меншістю – 17,8% в 1989 р. За роки окремого від Грузії розвитку кількість абхазців на території невизнаної республіки знову зростала. Як свідчать переписи населення, у 2003 р. їх було вже 43,8%, а в 2011 р. – 50,71% [16, с. 4]. Тепер загальна кількість населення РА – 240 тис. осіб [11]. З точки зору абхазців, незалежність

Республіки юридично базується на конституції 1994 р. і волевиявленні на референдумі 1999 р., коли більшість мешканців проголосували за незалежність від Грузії.

Розвиток демократії в Абхазії є неоднозначним. Як відомо, однією з визначальних ознак демократії є вибори, які відбуваються періодично і на яких мешканці можуть обирати представників від декількох політичних партій – конкурентів. З одного боку, електоральна демократія може бути лише зовнішнім атрибутом, за яким криються недемократичні процеси, а з іншого, чесні і справедливі вибори є серйозним кроком на шляху до побудови громадянського суспільства.

Вибори в РА відбувалися заангажовано упродовж довгого часу. Так, політик В. Ардзинба був єдиним кандидатом на всіх президентських виборах протягом 90-х років XX ст. У березні 2002 р. прихильники президента Владислава Ардзинби перемогли на парламентських виборах з переважною більшістю, оскільки дві опозиційні партії – Народна партія Абхазії і Рух відродження зняли своїх кандидатів на знак протесту проти маніпуляцій під час передвиборчої кампанії. Усі засоби масової інформації перебували під сильним контролем держави, проводили серед виборців проурядову пропаганду. Зміни в сфері демократичних перетворень почали відбуватися в 2004 р., коли В. Ардзинба не зміг взяти участь у виборах за станом здоров'я і на політичну арену вийшли нові політичні сили [14, с. 3]. Чинним президентом РА є Р. Хаджимба, що прийшов до влади як кандидат від опозиції в результаті виборів 2014 р.

Ознаки демократизації політичного режиму з'явилися в Абхазії протягом останніх декількох років. Згідно з результатами реалізації проекту «Свобода в світі 2018», опублікованого міжнародною неурядовою організацією «Фрідом хаус», Абхазія належить до частково вільних або частково демократичних держав. Її сукупна оцінка – 41 бал за шкалою, де 100 – найкращий результат демократії в країні, а 0 – найгірший. Показник, який визначає рівень політичних прав і громадянських свобод становить 4,5 з 7 балів (1 – найвищий рівень демократії, а 7 – найнижчий) [11]. Цікаво, що показники Абхазії суттєво вищі за показники Росії, але нижчі ніж Грузії.

Процес демократизації в Абхазії триває дотепер. В. Копечек, Т. Хоч і В. Баар вважають, що демократизація РА має низку взаємопов'язаних причин. Перша – тривале існування Абхазії як держави де-факто. Друга – критика громадянського суспільства і плюралізм політичного оточення. Після гомогенізації політичного суспільства, спричиненої війною 90-х років XX ст., на початку нового тисячоліття з'явилась нова можливість для плюралізації думок. На тлі збідніння багатьох жителів і очевидного збагачення політичної еліти, приховувати які у регіоні з невеликою площею і населенням неможливо, дедалі гучніше лунали голоси критики режиму. Роки відносної стабільності у ситуації «ні війни, ні миру» поглибили невдоволення жителів внутрішньою ситуацією і корупцією державних службовців. Третью причиною була неспроможність абхазьких лідерів утримувати відносно авторитарну систему влади в дії, через нестій-

ке економічне становище і міжнародну ізоляцію держави. Четвертою причиною стала політична еліта, яка прийшовши до влади 2004 р., під впливом обставин розпочала втілювати стратегію «демократизація заради визнання». Спочатку політична еліта вважала внутрішню демократизацію та лібералізацію продовженням боротьби за незалежність, однак згодом визнала процес демократизації передумовою міжнародного визнання незалежності Абхазії. За цією логікою абхазькі політики почали порівнювати в своїх офіційних заявах рівень демократії у їхній країні не з рівнем демократії в Грузії, а в Косово [14, с. 95]. Серед невизнаних політичних утворень є різні за ступенем демократії держави, однак багато політиків вважають, що лише ті утворення, які продемонстрували економічне процвітання і побудували демократичну державу, мають шанс стати міжнародно визнаними.

За досягнутим рівнем економічного розвитку РА належить до країн з перехідною економікою. Обсяг ВВП в Республіці, за оцінкою Управління державної статистики РА, 2015 р. становив 28569,2 млн рос. руб., а обсяг ВВП з розрахунку на одного жителя – 117,3 тис. руб. [5]. В урядовій програмі під назвою «25 кроків з розвитку економіки Республіки Абхазія до 2025 року», опублікованій 2016 р., зазначено, що економіка демонструє позитивну динаміку, однак загальні показники економічного розвитку перебувають на низькому рівні. Економічне відставання Республіки зумовлене комплексом взаємопов'язаних проблем. Серед них несприятливі базові умови (обмеженість внутрішнього ринку, позбавленість доступу на світовий фінансовий ринок, нерозвинена транспортна інфраструктура, доступність і брак кадрів); недостатньо розвинені інститути (вагома частка тіньового сектора в економіці, низький рівень доступності фінансування, неефективна система держуправління, низький рівень безпеки); повільний розвиток інфраструктури (обмеженість доступу до землі і нерухомості для іноземних інвесторів у зв'язку з ускладненими процедурами оформлення права власності на землю і нерухомість, низька якість електропостачання, транспортної інфраструктури) [3, с. 2].

РА має сприятливі для розвитку економіки географічне розташування, рельєф, кліматичні умови, запаси корисних копалин. Приблизно три четверті території Абхазії вкриті горами, а на абхазькому узбережжі Чорного моря приблизно 250 км пляжів. Відновлення Чорноморського узбережжя як курортної зони обіцяє великі вигоди для економіки Республіки. Інші сектори економіки, зокрема сільське господарство (виноробство, чайництво, виробництво цитрусових) та енергетика (нафта на шельфі Чорного моря і гідроенергетика), завдяки чудовому клімату також володіють значним потенціалом для розвитку. Крім того, Абхазія має значні поклади кам'яного вугілля, торфу, мармуру, граніту і вапняку.

У вже згаданій програмі окреслені можливості і напрями економічного розвитку Абхазії, серед яких географічна близькість до великого російського ринку, що відкриває значні експортні перспективи, уможливило інтеграцію РА в Чорноморський туристичний кластер і розвиток нових видів туризму, нарощування експорту

і зниження імпорту продукції с/г і харчової промисловості та ін.; застосування сучасних методів регулювання, податкового і митного режимів; залучення абхазької діаспори в РФ і Туреччині, спроможної послужити джерелом додаткових інвестицій в економіку РА [3, с. 2].

Абхазія є маріонетковою державою Росії. Відтоді як РФ визнала незалежність Абхазії 2008 р. її роль як головного партнера і спонсора цієї де-факто держави суттєво зросла. Росія виступає не лише гарантом її безпеки, а й головним спонсором державного бюджету і пенсійної системи. Більше ніж 50% абхазького бюджету офіційно надходить у формі російської допомоги, в той час як значна частина решти надходжень – з інших потоків допомоги або від торгівлі з Росією [9, с. 8]. Зв'язки між Абхазією та Росією особливо зміцнили після того, як до влади прийшов В. Путін: прикордонний режим було лібералізовано і на початку 2000-х років російський уряд започаткував політику надання російських паспортів абхазцям. Приблизно 80% жителів Абхазії тепер мають російські паспорти [6, с. 3]. Росія є ключовим торговельним партнером Абхазії. У Республіці усвідомлюють ціну залежності регіону від російської допомоги. Приймаючи її від Росії в різних сферах, Абхазія водночас не бажає приєднання до неї. Тому абхазьке керівництво, з одного боку, зміцнює стратегічне партнерство своєї держави з Росією, схвалюючи усі ініційовані нею елементи інтеграційного процесу, а з іншого, – абхазькі лідери, окресливши чіткі межі інтеграції з Росією, надають перевагу отриманню повної незалежності.

Другим за обсягами торгівлі та інвестицій партнером РА є Туреччина. Протягом останніх років економічні та торговельні зв'язки між Туреччиною та Абхазією інтенсифікувалися: турецькі інвестиції зросли, а неофіційна торгівля щороку сягає вищих показників. Туристичний бізнес Туреччини має свої офіси в Абхазії, розміщення осіб зростає. Абхазька політична еліта намагається використати турецьку підтримку для забезпечення політичної міцності всередині Абхазії. Це, своєю чергою, призвело до розчарування Туреччиною в середовищі грузинської політичної еліти. Водночас Туреччина підтримує територіальну цілісність Грузії в рамках міжнародно визнаних кордонів [13, с. 56].

Абхазія провадить торгівлю морськими шляхами за допомогою турецьких суден, які йдуть з турецьких портів Стамбула, Самсуна і Трабзона й офіційно прямують до Сочі. Після прибуття в Сочі або іноді змінюючи маршрут, судно прямує до Сухумі і повертається в турецькі порти з абхазькими експортними товарами. Туреччина експортує нафту, продовольчі товари, текстиль і будівельні матеріали, а імпортує вугілля і деревину. Більшість суден, які курсують між Абхазією і Туреччиною, є власністю турецьких громадян, але не плавають під турецькими прапорами. Ці судна регулярно вимикають свої прилади автоматичної ідентифікаційної системи прямуючи до Сухумі і назад, щоб грузинські правоохоронці не змогли їх розпізнати [13, с. 60]. Такі відносини є для невизнаних держав спорадичними, оскільки можуть викликати невдоволення з боку материнської держави – визнаного члена міжнародного співтовариства і сприяти охолодженню

її зв'язків з акторами, які демонструють лояльність до невизнаної держави. Абхазія розуміє, що її шанси отримати широку міжнародну підтримку невисокі, але докладає зусиль, щоб здобути більшу підтримку у світі.

Оскільки Абхазія не отримала дипломатичного визнання, вона фактично є об'єктом, а не суб'єктом переговорів інших держав, головню Грузії, Росії, США та країн ЄС. З часу розпаду СРСР офіційні контакти Абхазії з міжнародною спільнотою стосувалися зусиль до конфліктного урегулювання, однак зміна природи цього конфлікту внаслідок російського втручання вплинула на еволюцію міжнародного залучення. Як зазначає Т. Фреар, відносини Абхазії з міжурядовими організаціями є зразком складної асиметрії. ООН дотримується одного з засадничих принципів свого статуту щодо територіальної єдності держав-членів. Тому її позиція неодмінно є упередженою щодо РА, прихильною до Грузії в усіх переговорах, які стосуються статусу чи політики Абхазії. Ставлення Європейського Союзу до політики Республіки проявляється на багатьох рівнях: по-перше, це системний вплив ЄС у прикордонних регіонах; по-друге, застосування таких інструментів ЄС, як Європейська політика сусідства і діяльність Європейської Комісії; по-третє, одностороннє і багатостороннє залучення держав-членів до формування позиції щодо Абхазії [10, с. 7-9].

Установи ООН (Дитячий фонд ООН, Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Програма розвитку ООН, Фонд народонаселення ООН), Міжнародний Червоний Хрест, Данська рада у справах біженців, організація Ворлд Віжн, організація «Боротьба за голодом» спонсорують або безпосередньо запроваджують проекти в Абхазії на суму, що перевищує 10 млн дол на рік, і таким чином взаємодіють з де-факто владою [8, с. 9].

Каналом виходу невизнаних держав у світ є діаспора. РА опирається на свою діаспору в Туреччині, більшість якої переїхала сюди під час анексії Кавказу Російською імперією в XIX ст.,

коли ще існувала Османська імперія. Як наслідок більшість абхазців, які проживають у Туреччині, не є іммігрантами першого покоління і дуже тюркізовані [9, с. 126]. За деякими підрахунками кількість етнічних абхазців у цій державі коливається від 100 тис. до 500 тис. осіб. Вони добре організовані і досить суттєво впливають на політику Туреччини, зокрема щодо вирішення проблем Абхазії [13, с. 57]. Вплив діаспори на життя РА має комплексний характер й охоплює як економічну, так і політичну сфери цієї де-факто держави.

Висновки і пропозиції. Республіка Абхазія функціонує у статусі де-факто держави вже понад двадцять років. За цей час вона суттєво еволюціонувала у багатьох аспектах. Змінився етнічний склад населення у бік збільшення абхазського етносу. Це може вплинути на політичне майбутнє держави, яке залежить від волевиявлення населення. Абхазька більшість, ймовірно, виступатиме за незалежність регіону. Порівняно з початковим періодом свого існування Абхазія дещо демократизувалася, відбулася верифікація політичних сил у ній і хоч економіку ще не вдалося зміцнити, РА має досить добрий ресурсний потенціал та вигідне географічне розташування, які позитивно впливатимуть на її розвиток. Державою – патроном Абхазії є Росія, яка, з одного боку, допомагає їй вижити за досить складних умов, а з іншого, – сприяє узалеженню від неї. Останнє підвищує ризики поглинення Абхазії Російською Федерацією. Своєрідним «вікном у світ» для Абхазії є її діаспора, зокрема, в Туреччині. Транслюючи прагнення абхазців турецькому уряду, вона допомагає РА фінансово та ідейно. Розвитку Абхазії сприяють спецслужби ООН, неурядові організації, фонди. Поява нових державних утворень на політичній карті з точки зору досить консервативного міжнародного права є негативною тенденцією, однак світова спільнота мусить у майбутньому виробити механізми поводження з ними, оскільки повністю ігнорувати де-факто держави неможливо, зважаючи на тривалий період існування деяких з них.

Список літератури:

1. Алексейченко О.В. Геополитичні інтереси Російської Федерації у зоні «заморожених» конфліктів на пострадянському просторі / О.В. Алексейченко // Актуальні проблеми міжнародних відносин. – 2013. – Вип. 117. – Ч. 2. – С. 8-15.
2. Дерлугьян Г.М. Абхазия: резюме этнического конфликта / Г.М. Дерлугьян // Политическая концептология. – 2012. – № 3. – С. 182-196.
3. Программа экономического развития Республики Абхазия. 25 шагов по развитию экономики Республики Абхазия до 2025 года [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://rustrademission.ru/aktualno/Economic_Development_Program_of_the_Republic_of_Abkhazia.pdf.
4. Соловій Г. Грузино-російська війна на Кавказі: історія, причини і наслідки / Г. Соловій // Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. – 2009. – Вип. 1. – С. 101-105.
5. Справка о социально-экономическом состоянии Республики Абхазия [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://presidentofabkhazia.org/respublika_abkhazia/economy/.
6. Chirikba V. Abkhazia: developments in the domestic and regional context / V. Chirikba. – London: The Royal Institute of International Affairs, 2014. – 3 p.
7. Cohen A. The Russian military and the Georgia war: lessons and implications / A. Cohen, E.R. Hamilton. – Strategic Studies Institute. – 2011. – 101 p.
8. Comai G. The external relations of de facto states in the South Caucasus / G. Comai // Caucasus analytical digest. – 2017. – 28 April. – № 94. – P. 8-14.
9. Eissler E.R. Can Turkey de-isolate Abkhazia? / E.R. Eissler // Turkish policy quarterly. – 2013. – Vol. 12. – № 3. – P. 125-135.
10. Frear Th. The foreign policy options of a small unrecognized state: the case of Abkhazia / Th. Frear // Caucasus Survey. – 2014. – Vol. 1. – № 2. – P. 83-107.
11. Freedom in the World 2018, Abkhazia Profile [Electronic resource]. – Access mode: <https://freedomhouse.org/report/freedom-world/2018/abkhazia>.

12. Hoch T. Legitimation of statehood in de facto states: a case study of Somaliland / T. Hoch, K. Rudincova // AUC Geographica. – 2015. – Vol. 50. – № 1. – P. 37-49.
13. Kapanadze S. Turkish trade with Abkhazia: an apple of discord for Georgia / S. Kapanadze // Turkish policy quarterly. – 2014. – Vol. 13. – № 3. – P. 55-68.
14. Kopecek V. De facto states and democracy: the case of Abkhazia / V. Kopecek, T. Hoch, V. Baar // Bulletin of geography. Socio-economic series. – 2016. – № 32. – P. 85-104.
15. Toomla R. De facto states in the international system: Conditions for (in-) formal engagement / R. Toomla. – Tartu: University of Tartu Press, 2013. – 209 p.
16. Zemukhov S. Recognition without independence. Abkhazia's international context / S. Zemukhov // PONARS Eurasia Policy Memo. – 2012. – № 245. – P. 1-6.

Теленко О.М.

Львовский национальный университет имени Ивана Франко

ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ НЕПРИЗНАННОЙ РЕСПУБЛИКИ АБХАЗИЯ

Аннотация

В статье исследуются особенности Республики Абхазия как непризнанного государства мира. Освещена история ее возникновения и функционирования. Раскрыто развитие государства в политической и экономической сферах и показана эволюция в сфере демократических преобразований. Проанализировано значение этнического состава населения для будущего государства. Освещена роль России как государства – патрона Абхазии, а также Турции как государства, в котором сосредоточена абхазская многочисленная диаспора.

Ключевые слова: Абхазия, непризнанное государство, государство де-факто, международное признание, независимость, сепаратизм, Грузия.

Telenko O.M.

Ivan Franko National University of Lviv

PECULIARITIES OF DEVELOPMENT OF UNRECOGNIZED REPUBLIC OF ABKHAZIA

Summary

The article investigates the peculiarities of the Republic of Abkhazia as an unrecognized state. History of its emergence and functioning is highlighted. The development of this state in political and economic spheres is explored and its evolution in the sphere of democratic transformation is showed. The meaning of ethnic composition of the population for the future of this state is analyzed. The role of Russia as a patron state of Abkhazia is examined and the role of Turkey where the largest Abkhazian diaspora lives is analyzed. The meaning of intergovernmental and nongovernmental organizations, different institutions and funds in the life of the Republic are showed.

Keywords: Abkhazia, unrecognized state, de-facto state, international recognition, independence, separatism, Georgia.